

T.B.M.M.

(S. Sayısı: 832)

23.2.2005 Tarihli ve 5306 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/980)

Not: Kanun; Başkanlıkça Anayasa ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: B.01.0.KKB.01-18/A-1-2005-159

02 / 03 / 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 24.02.2005 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-9357/28944 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 23.02.2005 gününde kabul edilen 5306 sayılı "Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun" incelenmiştir.

İncelenen Yasa'nın 1. maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Yasası'na eklenen geçici 50 ve geçici 51. maddelerde; yükseköğretim kurumlarının hazırlık ve diğer sınıflarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapmakta ya da bu kurumlarda lisans üstü öğretim görmekte iken 29.06.2000 gününden bu Yasa'nın yürürlüğe girdiği güne kadar -kendi isteği ile ilişiği kesilenler dahil- her ne nedenle olursa olsun kurumlarıyla ilişiği kesilen öğrencilere, uygulanan sistem gözetilerek, ek devam süresi ve/veya ek sınav hakkı ya da ek tez hazırlama süresi verilmekte ve yükseköğretim kurumundan ayrıldıkları aşamadan başlayarak öğretimlerini sürdürmelerine olanak sağlanmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans ve lisans üstü öğrenim gören öğrencilerin, diğer nedenler yanında disiplin kuralları gereği verilen disiplin cezaları uyarınca da yükseköğretim kurumlarıyla ilişiği kesilebilmektedir.

Nitekim, 13.01.1985 günlü, 18634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 4. maddesine göre, herhangi bir yükseköğretim kurumunda ön lisans, lisans, yüksek lisans (mastır), doktora, tıpta uzmanlık ya da sanatta yeterlilik öğrenimi gören öğrencileri kapsayan "Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği"nin 10. maddesinde, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylem ve durumlar sayılmaktadır.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın 1. maddesiyle 2547 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 50 ve geçici 51. maddelerde yer verilen "her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilmiş öğrencilere" ve "her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişiği kesilen öğrencilere" ibarelerinin, disiplin cezası gereğince yükseköğretim kurumlarından ilişiği kesilen öğrencileri de kapsadığı açıktır.

Bir disiplin cezası nedeniyle yükseköğretim kurumlarıyla ilişkisi kesilenlere yeniden öğrenim hakkı verilmesi "af" niteliğindedir.

Çünkü, bu düzenlemeyle, disiplin suçu oluşturan bir eylem nedeniyle verilen disiplin cezasının, hatta bu cezaya ilişkin karara karşı dava açılmış ve reddedilmiş ise yargı kararının hukuksal sonuçları ortadan kaldırılmaktadır.

Anayasa'nın 87. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kabulüyle genel ve özel af ilanına karar verebileceği belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi maddede, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne genel ve özel af yetkisi verilirken "hürriyeti bağlayıcı ceza-para cezası" ya da "adli ceza-idari ceza" ayrımı yapılmamıştır.

İdari cezalar da diğer cezalar gibi kendi alanında kamu düzenini sağlamaya yönelik "cezai" yaptırımlardır. Bu nitelikleri nedeniyle idari cezalara ilişkin af kararlarının da, Anayasa'nın 87. maddesi kapsamına girdiğinde kuşku bulunmamakta ve maddede belirtilen nitelikli çoğunlukla alınması gerekmektedir.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın 1. maddesiyle 2547 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 50 ve geçici 51. maddelerin, disiplin cezalarına getirilen af yönünden, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilmesi anayasal gerekliliktir.

Belirtilen hukuksal duruma karşın, tutanakların incelenmesinden, 5306 sayılı Yasa'nın anılan maddelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edilmediği anlaşılmaktadır.

Çünkü, tutanaklarda, oylama sonucuna ilişkin oy sayılarına yer verilmediği gibi, geçici maddelerin üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile kabul edildiğine ilişkin herhangi bir kayıt da bulunmamaktadır.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın 1. maddesiyle 2547 sayılı Yasa'ya eklenen geçici 50 ve geçici 51. maddeleri, Anayasa'nın 87. maddesinde öngörülen karar yetersayısı olmaksızın kabul edildiğinden, bu maddeye uygun düşmemektedir.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 5306 sayılı "Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun", Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet Sezer

Cumhurbaşkanı

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve

Spor Komisyonu

Esas No.: 1/980

8.3.2005

Karar No.: 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 4.3.2005 tarihinde Anayasa Komisyonuna tali komisyon, Komisyonumuza esas komisyon olarak havale edilen Yükseköğretim Kanununa Geçici Maddeler Eklenmesine Dair 23.2.2005 tarihli ve 5306 sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi (1/980), 8.3.2005 tarihli toplantımızda görüşülmüştür.

Toplantımıza Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı ve Bakanlığın yetkilileri katılmışlardır.

Toplantıda öncelikle Komisyon Başkanı tarafından Cumhurbaşkanının geri gönderme gerekçeleri açıklanmıştır. Buna göre çıkarılan Kanun ile disiplin cezaları nedeniyle yükseköğretim kurumlarından ilişik kesilmesinin de kapsama aldığı disiplin cezası nedeniyle kurumlarıyla ilişkisi kesilenlere yeniden öğrenim hakkının verilmesinin "af" niteliğinde olduğu; Anayasanın 87 nci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin ancak üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kabulüyle genel ve özel af ilanına karar verebileceği ve sonuç olarak 5306 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, 2547 Sayılı Kanuna eklenen geçici 50 ve 51 inci maddelerde bu nitelikli çoğunluğun aranmadığının tespiti nedeniyle bir kere daha görüşülmek üzere geri gönderildiği ifade edilmektedir.

Kanunun tümü üzerindeki görüşmelerde, konunun hukuksal ve eğitsel boyutlarının yeterince açıklığa kavuşmadığı bu nedenle alt komisyon kurulmak ve konunun taraflarını dinlemek suretiyle sorunun çözülebileceği önerilmiştir. Yükseköğretim kurumlarıyla ilgili af konusunun çözüm yerinin üniversiteler olduğu, bu konuda kararın Türkiye Büyük Millet Meclisine bırakılmaması gerektiği ifade edilmiştir. Üniversite özerkliğinin bunu gerektirdiği iddia edilmiştir.

Bazı üyelerimiz, bu düzenleme ile yargı kararlarının sonucunu etkileyen affın aynı şekilde değerlendirilemeyeceğine, burada disiplin kuralları sonucu verilen disiplin cezalarını tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırmaya yönelik bir düzenleme amaçlanmadığına dikkat çekmişlerdir.

Bu görüşmelerden sonra Kanunun bir alt komisyonda değerlendirilmesi amacıyla verilen önerge, oya sunulmuş ve Komisyonumuzca kabul edilmemiştir.

Kanunun tümü üzerindeki görüşmelerden sonra çerçeve 1 inci maddesiyle 2547 Sayılı Kanuna eklenen geçici 50 ve 51 inci maddeleri, yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 ve 3 üncü maddeleri ayrı ayrı ve tümü ayrıca oya sunulmuş ve komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tayyar Altıkulaç</i>	<i>Hikmet Özdemir</i>	<i>Hacı Biner</i>
İstanbul	Çankırı	Van
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ali Aydınlioğlu</i>	<i>Hüseyin Ekmekçioğlu</i>	<i>Faruk Anbarcıoğlu</i>
Balıkesir	Antalya	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Özyurt</i>	<i>Mustafa Gazalcı</i>	<i>Mehmet Yüksektepe</i>
Bursa	Denizli	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Ömer Özyılmaz</i>	<i>Hasan Aydın</i>	<i>Temel Yılmaz</i>
Erzurum	Giresun	Gümüşhane
Üye	Üye	Üye
<i>Berhan Şimşek</i>	<i>Avni Doğan</i>	<i>Remzi Çetin</i>
İstanbul	Kahramanmaraş	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Ali Cumhur Yaka</i>	<i>Mehmet Sarı</i>
Manisa	Muğla	Osmaniye
Üye	Üye	
<i>Osman Kılıç</i>	<i>Mehmet Faruk Bayrak</i>	
Sivas	Şanlıurfa	

ANAYASANIN 89 UNCU VE 104 ÜNCÜ
MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞ-
KANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK
ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNA GEÇİCİ
MADDELER EKLENMESİNE DAİR KANUN

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE
SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNA GEÇİCİ
MADDELER EKLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun No. 5306 Kabul Tarihi : 23.2.2005

MADDE 1.- 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 50.- Yükseköğretim kurumlarının hazırlık ve diğer bütün sınıflarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapan öğrencilerden, 29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar -kendi isteği ile ilişkisi kesilenler dahil- her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilmiş öğrencilere ilişkilerinin kesilmesine neden olan bütün dersler için bir öğretim yılı devam ve üç sınav hakkı verilir. Öğrenciler, daha önce başarısız oldukları dersler programdan çıkarılmış ise bu derslerin yerine kurumlarınca belirlenecek başka derslerden sınava girerler ve bu sınavlarda başarılı olmaları halinde öğrenciliğe intibakları yapılır.

Birinci fıkradaki haklar saklı kalmak kaydıyla, uygulamalı eğitim-öğretim yapan okullardan ayrılan öğrencilere, devam edemedikleri dersler ve uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumunca devam imkânı sağlanır. Bu öğrenciler için Kanunun öngördüğü sınav süreci ilgili yönetmeliklerdeki devam şartını tamamladıktan sonra başlar.

Sınıf geçme sistemi uygulayan yükseköğretim kurumlarında en çok üç dersten başarısız olup bir üst sınıfa geçemeyen öğrencilere; üst sınıfa devam etme ve alt sınıfta başarısız oldukları dersler için üç sınav hakkı verilir. Not ortalaması sebebiyle sınıf geçemeyen öğrencilere de bir üst sınıfa devam etme ve istedikleri üç dersten not yükseltmek için bir sınav hakkı tanınır; mezun olmayan öğrencilere ise istedikleri üç dersten not yükseltmek için bir sınav hakkı tanınır.

MADDE 1.- Kanunun 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 50.- Kanunun Geçici 50 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

2547 sayılı Kanunda öngörülen azamî öğrenim sürelerini doldurdukları için, kurumları ile ilişkileri kesilen öğrencilere; alamadıkları dersler için, bir defaya mahsus olmak üzere bir yıl devam etme ve sınav hakkı tanınır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen denklik işlemlerine esas olmak üzere yapılan seviye tespit sınavlarında başarısız olan öğrencilere ek bir sınav hakkı verilir.

Müracaat süreleri içerisinde askerlik zamanı gelmiş olanlar, bu Kanun hükümlerine göre verilmiş hakları kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Halen askerlik görevini yapmakta olanların terhislerinden sonraki iki ay içinde müracaat hakları saklıdır. Gözlem altında veya tutuklu bulunanlar, bu hallerinin sona ermesini takip eden iki ay içinde müracaat ettikleri takdirde, bu Kanun hükümleri çerçevesinde haklarını kullanabilirler.

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları şarttır.

GEÇİCİ MADDE 51.- 29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, lisansüstü öğrenim görürken, her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilen öğrencilere başarısız oldukları dersler ve yeterlilik için iki sınav hakkı; yüksek lisans öğrencileri için bir yıl, doktora öğrencileri için iki yıl tez hazırlama süresi verilir. Doktora yeterlik sınavına girebilmek için yabancı dil sınavında başarısız olanlara iki sınav hakkı tanınır.

29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar; sanatta yeterlilik veya tıpta uzmanlık alanlarında başarısız olanlara, başarısız oldukları derslerden laboratuvar ve uygulamalı derslere devam ve eksik rotasyonlarını tamamlamaları şartı ile iki sınav hakkı tanınır.

GEÇİCİ MADDE 51.- Kanunun Geçici 51 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri
Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha
Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde kurumlarına müracaatları şarttır.

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2.- Kanunun 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.- Kanunun 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

